

Odo Morannal Reuter.

Några minnesord av

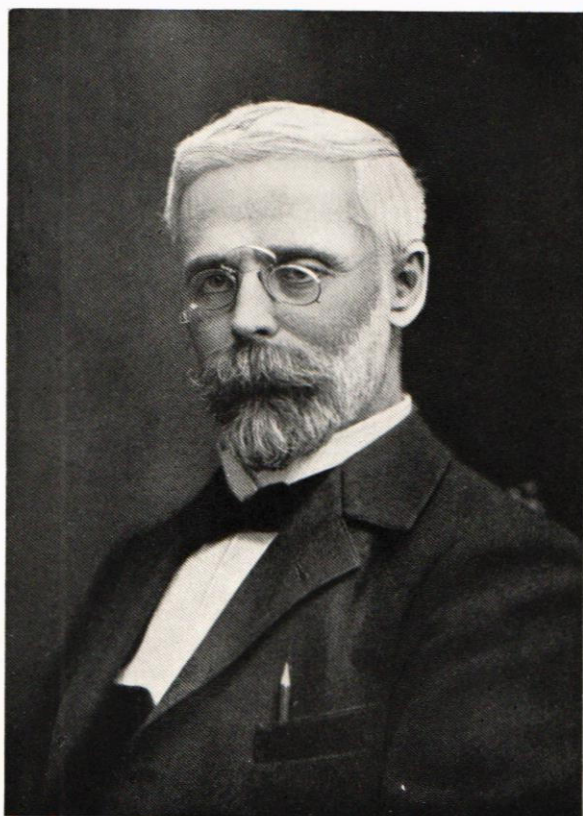
John Sahlberg.¹

»ODO REUTER föddes i Åbo den 28 april 1850. Hans fader var d. v. studeranden, sedermera Lyceirektorn EDVIN TITUS FEODOR REUTER, hvilken efter att hafva genomgått en lång skolläraryrbana allmänt aktad afled 1899, och hans moder var dennes maka ALINE, född PROCOPÉ, död den 29 april 1916. Hon, »tant ALINE», var en synnerligen begåfvad, varmt religiös kvinna, högt värderad af alla, som haft den stora förmånen att närmare lära känna henne. ODO var äldst bland flere syskon, af hvilka ännu sex lefva, bland dem professorerna JULIO och ENZIO. Familjen var bosatt i Åbo, där modern med stor ömhet omhuldade sin stora barnskara.

ODO var särskildt hennes hjärtebarn. För en biograf har hon helt nyligen berättat följande från ODO's späda barn-dom: »ODO visade redan som helt liten en stor kärlek till de minsta varelser han fann i naturen. Han letade fram de

¹ Vid ODO MORANNAL REUTER's död kände vi svenska entomologer oss förpliktade att i vår tidskrift teckna hans levnadsbana och uttrycka vårt tack för allt vad denne vår finske kollega gjort för svensk entomologi, ej blott i sitt hemland utan även på svensk mark. Svårigheterna att bland de svenska entomologerna finna någon, som något mera intimt känt REUTER och hans livsverk, ha omöjliggjort denna vår önskan. Efter hänvändelse till REUTER's gamle vän prof. JOHN SAHLBERG i Helsingfors ha ovan införda »minnesord» i brevform tillsänts tidskriftens redaktör. Så godt som i fullständigt orörd form (även beträffande stavningen) hava dessa brev här offentliggjorts. På samma gång de giva en saklig bild av den döde forskarens lif och gärning, beröra de också på ett finkänsligt och förstående sätt REUTER's i viss mån tragiska öde. Ett tack till prof. SAHLBERG känner sig därför redaktionen å svenska entomologers vägnar skyldig att härmed framföra.

Red.

O. M. Cederquists.

Cederquists Graf. A.-B., Sthlm.

små insekter, som rörde sig i sanden och i gräset, samt gaf dem de ömmaste smeknamn. Då han blef litet större, samlade han dem i små glasburkar och sedan han kommit i skolan, blef naturkunnigheten hans käraste ämne. Vid 11 års ålder skref han små beskrifningar på insekter och utbrast en gång under en sådan sysselsättning: Hvad jag vore glad, om jag en gång, när jag blir stor, skulle kunna lära också andra att känna de här små kräken!»

Liksom så många andra arbetare på zoologiens fält, hängaf sig ODO REUTER ända från sin tidiga ungdom med stor ifver åt studiet af den specialitet, åt hvilken han sedan offrade sitt lifsarbete. Säsom elev i en af Åbo elementarskolas högre klasser började han samla insekter och studera dem. Den första undervisningen i detta ämne fick han af en vän till familjen, den sedermera som kemist kände HERMAN LAGERMARK, sedermera anställd som professor vid universitetet i Charkow. Det var vid denna tid jag lärde känna ODO REUTER närmare. Det gemensamma intresset, jämte tämligen nära släktskap, drogo oss mäktigt till hvarandra och snart knöto vi ett innerligt vänskapsband.

År 1862 uppflyttades jag till gymnasium och ett par år senare ODO REUTER. Denna tid verkade i Åbo såsom lärare i naturvetenskaperna lektor CARL JAKOB ARRHENIUS, hvilken genom sitt vänliga väsende och genom lifligt intresse för botaniska och zoologiska forskningar förstod att hos sina elever väcka håg och intresse för samlingar och iakttagelser i den lefvande naturen. Här slöto sig några elever tillsammans för studiet af växter (särskildt mossor) och senare hufvudsakligast insekter samt för att göra gemensamma exkursioner i stadens omnejd. Vår och höst offrades hvarje ledig dag till sådana. Tidigt på morgonen begaf man sig åstad och ofta nog dröjde man ända till sent på aftonen. En af de ifrigaste bland dessa, den egentliga ledaren, var den nyligen aflidne CARL LUNDSTRÖM. Han slog sig sedermera på medicinska studier, blef universitetsdocent och e. o. professor. Sedan han tagit afsked från sin tjänst, vaknade åter hos honom kärleken till hans ungdomsstudier, och med stor ifver började han studera *Diptera Nemocera* och offrade nästan all sin tid därpå under återstoden af sitt lif. Han har ock genom flera viktiga ar-

beten särskildt berörande Finlands fauna gagnat vetenskapen och förvärfvat sig ett aktadt namn bland dipterologer. Äfven jag hörde till en af de ifrigaste af dessa exkursionskamrater och förde tidigt min vän ODO till deras skara, medan han ännu var skolelev. Hans stora intresse för insekterna och ovanliga observationsförmåga gjorde, att vi gärna togo honom med på utfärderna. Lediga stunder under vintern användes att examinera de gjorda fynden med tillhjälp af då förefintliga latinska faunor af GYLLENHAL, C. SAHLBERG, FALLÉN, F. SAHLBERG o. s. v. För att lättare komma in i ämnet genom att hjälpas åt, kommo vi då och då tillsammans 2 eller 3, och eftersom REUTER bodde närmast mig, var han oftast med mig. Icke sällan — redan tidigt på våren — stucko vi två någon middagsstund ut till den närbelägna Ryssbacken för att vända stenar eller på annat sätt söka Coleoptera och Hemiptera.

Under sommarferierna fortsatte hvar och en i sin hemort sina exkursioner och så skrefvo vi till hvarandra och berättade om våra fynd. ODO REUTER hade kanske af oss alla det i entomologiskt afseende rikaste gebietet: Pargas socken med dess åldriga ekskogar och yppiga lundar; och hans fynd voro ofta både intressanta och öfverraskande. Då vi äldre blifvit studenter, fortsatte O. REUTER sina entomologiska studier vid gymnasium och lyckades snart finna nya, yngre exkursionskamrater. Bland dessa må nämnas H. INGELIUS, som var en af de ifrigaste och längsta tiden bibehöll sitt intresse för vår insektsfauna samt äfven gjort de bästa fynden. Till sist vann han äfven till medhjälpare sin yngste broder ENZIO, den sedan så ryktbara prof. och Lepidopterologen.

Denna tid uppstod en liflig korrespondens mellan mig och ODO, i det han ofta sände till determination insekter, som han funnit, men icke kunnat bestämma med tillhjälp af den litteratur, som fanns tillgänglig i Åbo. Coleoptera, Hemiptera och äfven i någon mån Lepidoptera voro straxt från början föremål för hans undersökningar och icke få för vårt fosterland nya arter lyckades han uppdaga. I anledning häraf blef han redan ssåom gymnasist invald till medlem i Sällskapet pro Fauna et Flora fennica, såsom detta vårt äldsta vetenskapliga samfund då kallades.

Redan denna tid hade han fattat särskild förkärlek för Hemiptera och han förtäljde ofta för mig, huru han vid betraktandet af den vanliga Capsiden *Lygus campestris* intogs af beundran för dess kroppsbyggnad; och egendomligt nog blef just den insektsfamilj, hvartill denna Hemipter hör, den för hvars studium han sedermera offrade större delen af sin tid och sina krafter; nämligen den familj, han slutligen kallade *Miridae*.

Under de första studentåren fortsatte ODO REUTER sina undersökningar i Pargas och närliggande socknar samt utsträckte dem någon gång ända till den Åländska skärgården. Såsom medlem i Sällskapet pro Fauna et flora fennica lämnade han ofta smärre bidrag till vår insektsfauna, i det han på mötena förevisade för landet nya insekter, som han funnit o. s. v.

I augusti år 1868 vistades jag nära en veckas tid hos honom på hans föräldrahem Lofsdal, och vi hade beslutit att noga utnyttja tiden och att hvarje dag från tidigt på morgonen till sent på aftonen göra exkursioner. Under de få dagar det förunnades oss att vara tillsammans vinnlade vi oss att noga undersöka Hemipterfaunan i skilda delar Pargas socken. Vi gynnades af det herrligaste väder, och jag medförde de angenämaste ungdomsminnen från våra gemensamma vandringer i de uråldriga ekskogarna och på de väna växtrika ängarna i dessa »sydländska» trakter. Icke få för landet nya arter lyckades vi därunder upptäcka. Här lärde jag mig riktigt känna min unga väns ovanliga observationsförmåga och hans ifver.

Se här ett exempel:

Genom håfning på en uråldrig lind nära Kapelstrand tog jag en synnerligen vacker Cicadarie, som var oss alldeles obekant och hvilken sedermera befanns vara den för Finland nya *Eupteryx stellulata* BURM. Huru blef ej ODO i exstas vid anblicken af denna sköna underbart praktfullt tecknade insekt! Huru ifrig i att söka flera exemplar! Vi höllo på att håfva visst en timmes tid men förgäfves. Jag föreslog att vi skulle gå vidare; han bad enträget, att vi skulle ännu en liten stund fortsätta vårt arbete och slutligen lyckades han själf finna ett exemplar. »Är du nu nöjd», sade jag och

var färdig att fortsätta vandringen. »Ingalunda», sade han, »nu ser man ju, att det *ej är omöjligt* att få flera.» Och så fortforo vi ännu att gående omkring den väldiga linden med våra flughåfvar slå bland dess vidt utbredda grenar ända tills vi hade hela fem exemplar i våra burkar. Vintern därpå och de närmast följande åren gick den ena sändningen Hemiptera med åtföljande bref efter den andra mellan oss två och en liflig »vetenskaplig» korrespondens uppstod.

År 1868 hade jag utgifvit mina förstlingsarbeten på entomologiens fält. Ett af dem, *Bidrag till kännedom om Finlands Dimorpha insekter*, hade till ändamål att hos oss fästa uppmärksamhet vid och mana till nogare undersökning af ett märkvärdigt förhållande inom insektvärlden; det nämligen att i vissa insektgrupper den *fullbildade insekten* (imago) uppträder under tvänne väsentligen olika former: den ena med välutvecklade till flykt tjänliga vingar, den andra med endast rudimentära eller i likhet med puppor och larver utan flygorganer. Detta förhållande ville jag för korthets skull kalla *dimorphism*. Hufvudämnet för vår skriftväxling var under en lång tid utredning af denna dimorphism, som då ännu var mycket litet studerad och hade vållat mången villfarelse isynnerhet i Hemipteras naturhistoria. Frågan gällde bl. a., huru man kunde skilja den kortvingade formen (*forma brachyptera*) från puppor och larver — om den och den såsom en skild art benämnda och beskrifna formen, ofta till annat släkte förda arten kunde anses för *forma macroptera* — hvad som kunde vara orsaken till denna egendomliga företeelse — huru olikheten i flygorganens utveckling kan inverka på byggnaden af öfriga kroppsdelar — hvarför några arters *formae macropterae*, som eljest äro mycket sällsynta, någon sommar eller på någon ort kunna förekomma talrikare — huru det geografiska läget kan inverka därpå o. s. v. Det är intressant att se, huru dessa svåra frågor, som till stor del ännu äro olösta, småningom klarnade för oss genom och under våra diskussioner.

År 1870 började ODO REUTER sin skriftställarbana på entomologiens fält i det han i 11:te häftet af Notiser ur Sällskapetets pro Fauna et Flora Fennica förh. utgaf sitt förstlingsarbete *Pargas sockens Heteroptera*, däri han uppräknar alla

inom socknen då funna Hemiptera Heteroptera med speciella anteckningar om deras förekomst, om deras näringsväxt m. m. och däri han bl. a. beskriver några nya arter, bland dem äfven ett par funna på de förut beskrifna gemensamma excursionerna 1868.

Diskussionen om dimorphismen gaf sedan anledning till REUTER's följande publikation *Öfversikt af Sveriges Berytider*, hvartill han erhållit material från Riksmuseum, hvilket välvilligt ställts till hans förfogande af professor STÅL, utan tvifvel den främsta hemipterolog som hittills uppstått i Stockholm. Den lilla uppsatsen ingår i Öfv. Vet. Soc. F. XXVII, 1871. Så följde tätt på hvarandra talrika små afhandlingar berörande såväl nordens som andra länders, t. o. m. Amerikas fauna publicerade mest i sistnämnda tidskrift. Häremellan studerade R. på kurserna till filosofie kandidatexamen, hvilken slutfördes år 1873.

REUTER visade sig redan tidigt höra till de forskare, som äro färdiga att hastigt bringa till offentligheten resultaten af sina observationer och icke vänta på att få tillsamman något mera omfångsrikt eller grundligare arbete. Om lämpligheten af detta förfaringssätt hafva åsikterna varit delade. Det har den olägenheten att personer, som arbeta på samma specialområde, hafva mycket svårt att hålla reda på alla dessa små broschyrer; — när de utkommit — hvilken uppfattning angående nomenklaturen, artbegränsningen, systemet o. s. v. författaren hade just den tid, då en hvar publicerades. Vidare är författaren ofta tvungen att ganska snart rätta eller göra tillägg till sina förra meddelanden. Men å andra sidan måste man medgifva, att ett sådant snabbt bekantgörande af gjorda undersökningar och upptäckter är ägnadt att väcka och hålla vid lif intresset för forskning och att man därigenom lätt kommer i beröring med specialister. REUTER's små faunistiska arbeten under ungdomstiden visade tydligen sanningen af det sagda. Genom dem kom han småningom i förbindelse med nästan alla hemipterologer i Europa. Han korresponderade lifligt med ofvannämnda professor STÅL i Stockholm och småningom följde sedan förbindelsen med följande berömda fackmän: PUTON, SIGNORET och LETHIERRY i Frankrike, DOUGLAS, SCOTT och BUCHANAN-WHITE i Britannien,

HORVATH i Ungern, OSHANIN och V. JAKOVLEV (B. E. ЯКОВЛЕВЪ) i Ryssland.

Under åren 1871—1874 utarbetade han bl. a. de små afhandlingarna *Skandinaviens och Finlands Aradider*, — Skand:s och Finl:s *Reduvider* — Skand:s och Finl:s *Nabider* och Skand:s och Finl:s *Acanthider*. Med denna sistnämnda grupp förstod han, väl till märkandes, ingalunda detsamma som han i sina senare arbeten ville kalla *Acanthider* utan den verkliga *Acanthia lectularia* (väggglusen) med dess samsläktingar samt familjen *Anthocoridae* och några andra därmed besläktade artfattiga familjer. Då dessa småskrifter dock alla innehöllo något nytt af intresse, mottogos de med glädje och höll vid makt en liflig förbindelse mellan R. och hans vetenskapliga kollegor.

Flera af sina afhandlingar publicerade R. i Not. Sälls. Faun. et Fl. Fenn. förh., och han visade stor otålighet i att snabbt få dem tryckta, ehuru dessa Notiser nödvändigtvis måste utkomma långsamt, då de hade ett så mångsidigt innehåll.

Så skref han till mig en gång, efter att hafva utfarit på det skarpaste öfver dröjsmålet vid tryckningen af ett af hans arbeten. »Man förlorar ju all lust att publicera något i sällskapets skrifter. Härefter tänker jag vända mig till Finska Vetenskaps Societétén.» Och han fullföljde också sitt uppsåt. Icke långt därefter blef han invald till ledamot i societétén.

Ehuru ODO REUTER var en af de yngsta eleverna i sin klass, var han ständigt en bland de bästa och fick oftast högsta vitsordet i de flesta läroämnena. Han var kunnig i språk, såväl de moderna som klassiska, likaså i skilda vetenskaper, som ingingo i kurserna på elementarskolan och gymnasiet. Att han äfven ägde goda kunskaper i teologiska ämnen samt en viss skarpblick där redan under gymnasietiden, därom påmindes jag häromdagen helt oförmodadt. Vid nyssnämnda läroverk i Åbo var en sed, att då någon präst eller skollärare disputerade inför domkapitlet, en elev på högsta klassen till sist uppträdde såsom opponent. Afsikten härmed var väl att gifva de unga öfning i att offentligt uttala sig i särskilda ämnen. Nu skulle den på Finlands kultur- och kyrkohistoriska utveckling så inflytelserike ALFRED KIHLMAN, hvilken dog såsom rektor för svenska Normallyceum i Hel-

singfors och öfver hvars lif en vidlyftig biografi utarbetas af ASPELIN-HAAPKYLA och hvaraf Vol. I helt nyss utkommit, speciminera för lektorstjänst i teologi. För detta ändamål hade han utgifvit en afhandling, *Dogmen om barndopet, historisk kritisk afhandling*, och utsett ODO REUTER till *posterior opponens*. Denna afhandling, som har till motto GÖTHES ord: »Schädliche Wahrheit ich liebe dich mehr als nützliche Lüge», och som väckte liflig opposition i vidsträckta kretsar och blifvit föremål för kanske mer kritik och skriftligt bedömande än något annat disputationsspecimen i vårt land, blef ventilerad i Åbo den 12 febr. 1866. Efter fullgjordt uppdrag sände ODO REUTER mig sitt interfolierade häfte af disputationen med anteckningar till oppositioner, detta till minne af sitt *första offentliga uppträdande*. Händelsevis fick jag för par dagar sedan, då jag bland gamla böcker sökte efter REUTER's dikter, öga på detta häfte, som jag längesedan glömt. Man måste förvåna sig öfver den mogenhet och skarp-synthet vid en diskussion om dessa höga frågor hos den icke fullt 16-åriga ynglingen, hvarom de talrika anteckningarna vittnade. Jag vill här afskrifva tvänne af dessa oppositioner, hvilka gälla kärnpunkter i afhandlingen.

Pag. 24. Kraft. — Kan man då bestämma, hvilken kraft Kristus meddelade barnen, då han välsignade dem, och att det var någon *kraft* måste man antaga däraf, att han »full med nåd och sanning» aldrig gjorde något pro forma?

Ett annat, som vittnar om en klyftighet och de polemiska anlag, som sedan ofta kom till användning äfven i hans vetenskapliga skrifter.

Pag. 99. Får barnet ej blifva delaktigt af dopets heliga sakrament, emedan det ej kan äga tro, åtminstone ej i dess speciella betydelse, så kan jag i samma ton predika bort brödet från barnens mun, då jag slutar sålunda: »den som icke arbetar, han skall icke äta: barnen arbeta icke, alltså skola de icke heller äta».

ODO REUTER hade redan denna tid en ovanlig stilistisk förmåga, hvilken ofta användes i kamratkretsar, särskildt i gymnasii konvents, »Sångföreningens», handskrifna tidning *Veritas et jocus*. Här finner man ofta både skämtsamma och allvarsamma artiklar, undertecknade dels med signaturen -r-R-r-

dels med -h-h-h et -r-R-r- och syftet med dessa var ofta nog kamratskapets förädling och rening eller fosterlandskärlekens uppväckande. En på vers skrifven: *Råd till mina kamrater*, som var en af hans tidigaste och slutar med strofen

»Men Bachus och Venus,
Dem sky lik paddor och grodor!»

väckte gyckel och en liflig polemik i bladet och dess skämtsamma kollega »*Bytingen*».

Vid denna tid visade ODO REUTER spår af gryende poetiska anlag, hvilka sedan gjorde honom vidt känd och hedrad öfverallt, där svenska språket är rådande. Hans poetiska begåfning var af egendomlig art och påminde mycket om J. J. VECKSELL, äfven han ett Åbobarn. Han var ej i egentlig mening en skolad poet, det var endast tillfälligtvis, emellan sina vetenskapliga arbeten och sträfvanden, han fattade lyran. Han ville ej offra mycken tid till detta »nöje». Hans sånger flöto likasom omedelbart ur en med poetisk inspiration öfverfylld fantasi; det är som i dem hjärta talade direkt till hjärta; och de verka därigenom värmande och lifvande. För sina ungdomsdikter tog han ämne både från naturen och människolifvet och de vittna alla om känslodjup och en ren religiös lifsåskådning, ett arf från det kristna hemmet. Bland dessa dikter, hvilka sedermera dels ingått i studentalbum, diktsamlingen »*Axet*», dels i hans senare utgifna egna diktsamlingar dels icke alls blefvo publicerade, vill jag här nämna de öfver särskilda blommor skrifna, hvilka ofta äro idyllisk ljufva. Se här ett par prof.

Förgät mig ej.

En liten blåögd blomma såg
Sin bild i källans spegelvåg,
Hon tänkte ej på frost och natt
Men log så godt så gladt.

En tanke hvarje blomma bär
Uti sin kalk så fin och skär,
En tanke, som Gud Fader har
Dit ristat skön och klar.

»Förgät mig ej», så talar *Han*
Ur blommans blick till människan —
Förgät ej hvad du dyrast har:
Din himmel ljus och klar.

Draba verna.

Ej mer från fästet hvita stjärnor falla,
 De smultit bort de vinterstjärnor kalla,
 För vårens milda makt har isig stjärna
 Sig ljuft förbytt uti en *Draba verna*.

Om *Platanthera bifolia*.

(Nattviolen)

En fråga, hvarför hon sprider sin doft
 om natten, då alla sofva, besvaras så
 »När allt i naturen sofver»
 Vakar dock Herren,
 Honom offrar jag då.
 Tyst hvad skönast jag har».

Sällan ligger någon humoristisk anspelning i dessa blomsterdikter såsom i den om *Caltha palustris*, den grant lysande blomman, som slutar med strofen

»Du samlar också
Flugornas skaror kring dig».

Äfven fosterländska sånger höra till denna period. De äro korta och kraftiga samt lämna ofta ett djupt intryck.

Bland dem vill jag påminna om *Den unga krigaren*.

»Ett bröst att hvila vid!
 En blick, en varm en blid,
 som ger mitt hjärta frid»
 En yngling så med värme bad.

Särskilda tilldragelser i ODO's lif, som på honom gjorde djupare intryck, gåfvo ofta genast inspiration till en dikt.

En gång, då han var på ett kort besök hos mig och vi voro på exkursion i Kolva skogar, kom hastigt framspringande en vansinnig flicka med vidt utspärradt hår, hon stirrade på oss en stund med vild blick utan att säga ett ord, ilade åter in i mörka skogen. Samma dag skref han den hemska, gripande dikten: *Den vilda flickan*.

Då ODO första gången skulle lämna sitt föräldrahem och resa in till Helsingfors, skref han den underbart sköna, gripande, vemodsfulla sången *Afsked till min hembygd*, hvilken dock ej torde vara tryckt, däri han beskriver de leende, idylliska nejderna, som han med förtjusning och hänförelse

skådat så många gånger, skådat med helig vördnad för Skaparens majestät; och frågar sig sedan, om han skulle kunna återse denna härliga natur med samma sinne, då han återvänder. Det förefaller, som om han fruktade för att falla för universitetsstadens frestelser, då han där saknade hemmets hägn.

Han kom till hufvudstaden, tog studentexamen med stor heder. Hans föräldrar hade ombesörjt för honom ett godt kvarter, med en sträng ordning älskande kristligt sinnad husmoder. Men han kom i för honom nya förhållanden, han fick talrika nya kamrater både goda och onda. Såsom alla nyssblifna studenter, kom han snart under äldre kamraters inflytande. Han hade ett tilldragande väsende och var såsom förut framhållits synnerligen begåfvad, han fick därigenom vänner, blef högt uppburen, ja t. o. m. beundrad, men han hade i grund en svag natur. Nu började för honom en tid af inre kamp och strid. Härunder fick han nästan dagligen bref af sin moder, varnande, uppmuntrande, tröstande. Han stod sålunda ej ensam i striden. Utan twifvel skildrar följande sköna dikt förhållandet mellan honom och hans moder, äfven hon poetiskt begåfvad.

Du och jag.

En brusande storm, som på hafvet går
Och fradgande skum omkring sig slår
Är jag!
Den skimrande aftonens varma fläkt,
Af fridfulla andar till susning väckt
Är du!

Och forsen, som söker med mäktigt brus
En brådsökande väg genom jordens grus
Är jag!
Men källan som porlar¹ så tyst, så tyst
Förnöjd som blott vindens våg har kysst
Är du!

Ett stormande hjärta, ett oroligt bröst
Är jag!
Min fredande ängel, min stillande tröst
Är du!

¹ Synes hafva afseende på modrens saktmodiga och stilla sätt att *banna* (förebrå).

Jag förbigår här de ledsamma förhållanden, som rådde vid vår högskola läsåret 1870—1871, och hvilket ledde till att flera studenter på längre eller kortare tid relegerades från universitetet. REUTER var en af dem. Han vistades då i föräldrahemmet, först i Åbo sedan under sommaren på Lofs-dal. I ett bref, dateradt Åbo den 6 juni 1871, skrifver han: »Käre Broder! Nu har förvisningstiden börjat, och här sitter jag en fånge vid vatten och bröd, ty hvad annat kan jag förlikna mig vid, då jag ej har ringaste tillgång på någon närande litteraturföda in entomologicis». Sedan följer enligt vanligheten en mängd kommissioner rörande både insekter och materiella saker, hvilka jag uträttade så godt jag kunde, hvarjämte jag försökte litet lindra den öfverklagade bristen på litteraturföda. Under denna exil var det, som R. första gången vände sig till professor STÅL i Stockholm och begärde material till sin tilltänkta öfversikt af Sveriges Berytider och påbörjade den förbindelse, som sedan blef af omätlig betydelse för hans vetenskapliga utveckling.

Vårterminen 1871 var för ODO REUTER en angenäm tid, rik på omväxling och vetenskaplig sysselsättning. Då Ni för närvarande sysslar med Cicadaries, vill jag berätta litet utförligare om hvad under denna läsetermin hände, hänförande sig till dem. Det var då jag disputerade för docentur i zoologi med en afhandling Öfversikt af Finlands och den Skandinaviska halföns Cicadariae I. Denna disputationssakt lofvade redan på förhand blifva intressant och stormig, hvarför ett ganska talrikt auditorium samlats. Efter officio opponenter professor F. W. MÄKLIN uppträdde extra ODO REUTER som bragte till diskussion flera frågor, som förut afhandlats oss emellan både muntligen och skriftligen. Det offentliga samtalet härom skänkte åt oss hvardera stort nöje. Samma dag riktade R. följande tillfällighetspoem, hvilket jag tänker skall intressera Eder likasom den intresserade då församlade entomologiska ungdomsskaran.

Cercopis Mimmii¹ REUT.

Lik *Philaenus spumarius* nyss ur spuman du krupit,
 Däri som larv du vistats ren mer än ett år!
 Nu fullbildad imago upp i kathedern du hoppat.

¹ Min hustrus, dåvarande fästlös, namn är Mimmi.

Nova species du är, *Cercopis Mimmii* REUT.
 Niger, nitidus est, in facie valde pubescens,
 Albo-collari hoc, angusta tegmina sunt!
 Nova species du är, ty icke ens Scopoli, Curtis,
 Geoffroy, Müller och ej Mulsant och Rey ens en gång
 Känna till dig, och förgäfves Mäklin skall bråka sin hjärna,
 Att uti deras verk söka dig ett synonym.
 Måtte du sprida dig snart åt söder, öster och väster.
 Och bli känd öfverallt, *Cercopis Mimmii* REUT.
 Må du en *blandula* bli bland andra Typhlocybider,
 Hvarje dag må alltmer framstå för oss hvad du är,
 Alltid ej »gul», må alltmer den bjärta teckningen framstå,
 Ej som hos *blandula* dock först emot lefnadens slut.
 Nej! må som linien på *blandulas* glänsande vinge
 Snart ock skönjas ditt namn, synbart mera och mer.
 Och må en gång du till sist som *Melampsalta montana*
 Höja i aftonens stund, ljufvig din segersång,
 Högt ifrån kronan utaf arbor Scientiarum!
 Hvarje Cicad i vårt land, hjälpe dig, broder därtill!

Följande dag fann man i »Dagbladet» en anonym artikel, *En disputationsakt*, däri förra delen af disputationsakten med satirens skarpaste vapen nedsablades och förlöjligades. Det var ej svårt att häri igenkänna R:s hvassa penna, men egendomligt nog kunde den angripne ej ana, hvem som stod bakom artikeln. ODO REUTER fortfor allt framgent att vara fakultetens professorers synnerliga gunstling.

Brefväxlingen med mig fortfor lifligt, men handlade snart härefter så godt som uteslutande om insekter. Högst sällan ingår i något bref en kort notis angående hans personliga lif eller antydningar om förhållanden i hemmet eller i kamratkretsar, skrifna i hans korta, säreget spirituella stil.

Ett bref påskrifvet hösten 1873 slutar med följande ord. »Du ser således att jag älskar — att framställa gåtor, men att lösa dem, därtill har jag ingen lust icke ens för dig — åtminstone för närvarande.» Såsom svar härpå torde jag hafva skrifvit: »Du ställer mig verkligen på tinnarna af templet, men kom i håg, att när man sagt A skall man också säga B.» — Svaret lyder i följande bref:

»Du skrifver att jag satt dig på »tinnarna af templet». Angående denna sak, kan jag ej annat svara dig, än att

äfven jag på mitt vis är satt på tinnarna af templet. I vår möjligen, om vi då träffas, mera härom. Nu har jag väl rätt att säga *A* men icke *B*. Därmed måste din nyfikenhet ge sig till tåls.»

Under dessa år hade ODO REUTER icke låtit sin lyra hvila. Vid allehanda familjefester hos vänner och bekanta ss. bröllop, barnsöl m. m. samt vid kamratsamkväm fröjdade han ofta de närvarande med stundom mycket högstämnda för tillfället författade verser, och äfven vid allmänna medborgerliga och fosterländska studenthögtidligheter anlätades han då och då att på samma sätt deltaga i programmet.

En dag infann han sig hos en besläktad familj och berättade med bekymmer, att han just fått i uppdrag att vid Studenthusets invigning ett par dagar därefter uppläsa verser till kvinnan, som han enkom för detta tillfälle borde författa. En ung kvinnlig släkting, som tyckte om att litet »näbbas» med honom, yttrade: »du! — skriva verser till kvinnan! Huru skall det gå? — Huru tänker du börja dem? — kanske med orden kvinna! O! kvinna.» — »Nej», sade han, »jag skall börja med 'Yngling'.» »Du gycklar bara», sade hon, och han gick hem att tänka på sina verser.

Och dagen kom, den efterlängtnade stunden, då Finlands studenter skulle emottaga den gäfvä, som fosterlandet ville gifva åt »sitt hopp». Högtidsklädda skaror af alla folkklasser, som blifvit inbjudna till högtidligheten, fyllde snart den rymliga salen i det nyuppförda huset vid ändan af Alexandersgatan, och med härlig musik tonade Z. Topelii ord

»Vi byggt ett fäste på morgonrodnans berg,
Vi rest dess murar i hoppets rosenfärg!»

Därpå hölls festtal på finska och svenska. Det senare, som framsades med stilla allvarlig röst af studentkårens d. v. ordförande docenten OTTO DONNER, gjorde ett djupt intryck på dem, som hörde det. »Det skall ännu komma tider af pröfningar, och då skall det visa sig, om vår fosterlandskärlek är af ädel metall.»

Slutligen steg ODO REUTER fram på estraden och deklamerade sina verser »Till Kvinnan».

Yngling! du som för det ädla lågar,
 Där du modigt fram din bana tågar,
 Yngling! jag ditt hjärta gör en fråga:
 Hvem har lärt din själ så varmt att låga?
 Böj dig stolta yngling; *Finlands kvinna*
 Fröet till allt stort och ädelt i ditt hjärta lagt o. s. v.
 Slutet var. Och nu står hon själf i våra salar!
 Skönsta prydnad hon dem gett.

Verserna, som upplästes med ljudelig stämma, väckte stort och allmänt bifall såväl bland unga som gamla.

Denna tid inträffade en vändpunkt i O. R:s personliga lif. Den förut framställda gåtan fick sin lösning. Han tro-lofvade sig med LINA LYBECK, en ung släkting med behagligt utseende och angenämt stilla väsende, hvilken någon tid vistats i hans föräldrahem, så att han i grund lärt känna henne. Den 5 sept. 1875 skrifver han från Ispois: »I morgon är vår tredje lysningsdag; brölloppet blir den 14:de. Jag hoppas» o. s. v. »Nog kännes det nu bra skönt, att en gång vara framme vid det så länge efterlängtade målet. Den lycka, som ler emot mig, kan jag ej nog värdera, men jag vet tillfullo sentera de af dig citerade Tegnérskas verserna (troligen något ställe från 'Till Elof Tegnér vid hans giftermål'). Nog tror jag, att allt blir lätt att bära och umbära, då allt delas af den man älskar.»

Sommaren 1876 blef en viktig bemärkelsetid såväl för mig som för O. R. Det var då vi företogo våra första stora utländska resor, jag till norra Sibirien, REUTER västerut. På senhösten, då jag återkommit och låg svårt insjuknad till följd af resans strapatser och umbäranden, gladdes jag af ett utförligt bref af ODO REUTER, däri han i lifliga färger skildrar den resa han tillsammans med sin unga hustru fått företaga och de ljufliga minnen den lämnat hos honom. Han berättar om vistelsen i Stockholm, de angenäma bekantskaperna där, de lifvade entomologiska mötena och exkursionerna, samt hvad han från samlingarna där kunnat anteckna för sitt specialstudium; vidare om sitt korta besök i Malmö, hvars läroverks museum mycket behagade honom (ss. mönster för ett provinsialmuseum), om hans sammanträffande i Lund med THOMSON, i högsta grad angenämt och lärorikt. Seder-

mera skildrade han vistelsen i Köpenhamn, där det unga paret på det gästvänligaste sätt emottogs af därvarande entomologer SCHIÖDTE, MEINERT, HANSEN, BUDE-LUND, SCHLICK m. fl. samt om sina forskningar i därvarande publika och privata samlingar.

Resan fortsattes sedan till Berlin, i hvars museer åtskilliga vackra nya Hemiptera, mest från Grekland och Turkiet beskrefvos. I norra Frankrike fick han i staden Lille göra bekantskap med den ifrige hemipterologen LETHIERRY och blef mottagen på det gästvänligaste af honom och hans unga fru, som varit en ifrig och skicklig medhjälpare på sin mans exkursioner. Tillsammans genomögnades hans rika samling och några gemensamma exkursioner i stadens närhet företogs äfven. Vid Calais lämnades Europas land, och den egentliga exkursionsresan, den länge planerade till Skottlands högländer, företogs. Härunder samlades kortare tid vid Perth och Aberdeen samt under tre veckors tid vid Torres, belägen på Skottlands nordkust i en synnerligen intressant trakt, som förr varit så godt som obekant för Britanniens entomologer. Skördarna blefvo här mycket rika. På de norrut belägna Orkney och Shetlands öarna offrades äfven några veckor. Dessa ödsliga till en del trädlösa och kala men högst intressanta och pittoreska öar voro visserligen mycket fattiga på insekter isynnerhet Hemiptera, men med flitigt samlande kunde dock ett ganska stort antal arter af särskilda ordningar hopbringas och viktiga bidrag till deras föga kända fauna medföras.

Under sina exkursioner hade R. en stor hjälp af sin unga fru, som småningom blef allt ifrigare i att samla och konservera insekter och lärde sig något känna Hemiptera. Antalet af från Skottland medförda exemplar torde hafva uppgått till mellan 10- och 11,000 och bland dem funnos säkert talrika arter, som voro dels för Skottland nya, dels genom fyndorterna anmärkningsvärda.

I alla fall hade resan, den enda större exkursionsresa R. företagit, för honom haft ett stort intresse och i särskilda resebref i tidningar, och tidskrifter skildrade han de besökta trakternas storartade natur samt sina ströftåg i dessa vilda bergiga trakter.

I förbigående kunde nämnas, att R. under denna resa hade lyckan att sammanträffa med två af Storbritanniens främsta Hemipterologer DOUGLAS och BUCHANAN WHITE.

Efter återkomsten till hemmet planerade R. att börja utgifva en särskild hemipterologisk tidskrift på franska språket redogörande för årets litteratur, beskrifna nya arter, utredda synonymer o. s. v. Han hade planen redan så färdig, att han den 28 nov. 1876 skrifver till mig: »Jag tänker i Januari publicera en 'Revue hemipterologique' och frågar dig, om du ville lämna en liten allmänt fattad uppsats om de hemipterologiska förhållandena i Jenissejs floddal etc. Jag är viss på, att den skulle blifva mycket intressant — jag skulle i så fall låta öfversätta den». Emellertid blef denna af lifligt intresse för vetenskapen uttänkta plan i brist på tillräckligt understöd och uppmuntran af de denna tid ganska få hemipterologerna aldrig utförd.

Jag vill nu berätta något om ODO REUTER's vetenskapliga och litterära verksamhet under hans mannaålder.

Våren 1875 disputerade R. för licentiatgrad med en afhandling *Revisio critica Capsinarum praecipue Skandinaviae et Fenniae. Försök till de europeiska Capsinernas naturenliga uppställning jämte kritisk öfversikt af de Skandinavisk-finska arterna.*

I detta arbete visade R., att han gjort Hemipterfamiljen Capsidae till föremål för ett grundligt och mångsidigt studium. På grund af egna noggranna iakttagelser i naturen kunde han lämna talrika tillförlitliga uppgifter om arternas vistelseorter och näringsplanter, deras utveckling, deras olika slag af dimorphism, för hvilken han nu föreslog namnet *pterygo-dimorphism* samt andra sidor af deras naturhistoria, som hittills varit mycket försummade; och genom klara sammanställningar och tabeller af flera slag gaf han en intressant framställning af Capsidfaunan i de nordiska länderna, dess sammansättning och förhållande till den i andra länder, där dessa insekter blifvit studerade. Han upptog äfven till diskussion frågan om denna insektgrupps släktskap och ställning i systemet. Han kom därvid till den slutsats, att de böra betraktas såsom *lägst stående bland alla Hemiptera Gymnocerata* samt att de

icke utgöra en familj för sig utan en underfamilj af familjen *Cimicidae*, dit han förde äfven vägglusen och dess samsläktingar samt *Anthocoridae* och *Ceratocombidae*. Såsom sin viktigaste uppgift hade han dock tagit att indela Capsiderna i naturliga grupper. Denna insektsfamilj, som genom sin artrikedom samt genom någorlunda enahanda kroppsgestalt, genom talrika färgvarieteter, olika slag af dimorphism och könsolikheter erbjudit systematikerna stora svårigheter, hade af den skarpsynta böhmiske forskaren FIEBER i $1\frac{1}{2}$ decennium tidigare blifvit grundligen studerad. På grund af förut helt och hållet förbisedda olikheter isynnerhet i hufvudets byggnad hade han indelat de europeiska arterna i mer än 90 skilda genera, som ofta voro ganska svåra att åtskilja. Detta arbete mottogs ej utan opposition af hemipterologerna; man kritiserade skarpt detta system, påpekade fel och brister, men ingen hade dock mod och förmåga att uppställa något nytt.

En stor öfverraskning väckte därför THOMSON's *Öfversigt af de i Sverige funna arter af gruppen Capsina*, ett kort arbete infördt i *Opuscula entomologica IV*, hvilket hade ett ofantligt inflytande på Capsidernas framtida systematik. Det visar likasom hans likartade arbeten öfver *Salda* och *Fassus*, huru en man med verkligt systematiskt snille äfven med ett ringa material för ögonen kan upptäcka olikheter i organisationsförhållanden och djupt ingripande karaktärer, som andra förbiset, och därigenom leda systematiken in på nya banor. THOMSON sammanför de af honom kända omkr. 130 svenska arterna i tvänne genera *Miris* och *Capsus*, men indelar hvardera i mindre grupper, det senare, som omfattar det största flertalet arter, i 9 hufvudgrupper samt dessa efter behof i sektioner, divisioner, cohorter, maniplar o. s. v.

Särskildt förtjänar framhållas den vikt THOMSON fäster vid klornas byggnad samt formen och ställningen af de s. k. klodynorna, hvilka också REUTER sedermera noga undersökte på alla de former, som han lärde känna, och hvilka utgöra så att säga grundpelarna äfven i REUTER's system, ej blott för de Skandinaviska utan ännu mer för alla palearktiska och till sist för det universella system, han grundade för Capsiderna kring hela jordens rund. REUTER var dock icke hågad att blindt följa sin föregångare. I hans natur låg ett behof

af själfständighet samt äfven en icke liten lust att criticera andra. Han upptager sina bägge föregångares arbeten till kritiskt bedömande och slutar med att själf indela de europeiska Capsiderna i 11 divisioner, som endast delvis sammanföll med THOMSONS hufvudafdelningar.

Att REUTER då och då i sitt stora förstlingsarbete fogade några darvinistiska fraser bevisade att han läst DARVIN's arbeten och att de hos honom funnit genklang, men (lyckligtvis ville jag säga) inverkade det ej på den vetenskapliga framställningen af hans system.

Hvar och en, som studerat sig något in i detta REUTER's arbete, inser, att det ej blott var behovet af ett ämne för en akademisk disputation, som förmådde honom välja utredningen af Skandinavien och Finlands Capsider till föremål för sina studier, utan att han hade vidtsyftande planer därmed, att han hade för afsikt att gå längre och längre på denna väg samt småningom utvidga området för sina forskningar. I detta afseende spelar detta arbete en viktig roll i hemipterologiens historia. Det var redan då tydligt för förf., att denna insektfamilj hyste en stor mängd obeskrifna former särskildt i sydligare länder, hvilka det gällde att upptäcka och beskrifva samt införlifva med det nu uppkastade systemet. Afhandlingen godkändes med loford för sitt ändamål, och sedan R. tagit licentiatexamen förklarades det tillika gälla såsom specimen för docentur i zoologi. Till denna tjänst utnämndes han ock redan 1877. Emellertid hade han ingalunda varit overksam de föregående åren. Från år 1870 ända till hans dödsår 1913 förgick icke ett enda år, utan att han därunder publicerat några större eller mindre vetenskapliga arbeten. Under året 1875 skref han åtskilliga mindre arbeten öfver Hemiptera och påbörjade studiet af tvänne hittills i Finland helt och hållet försummade insektgrupper, *Psyllodae* och *Poduridae*, samt utgaf följande år sina första bidrag till kännedom om Finlands hithörande former. Efter sin resa till Skottland samt sina besök af museerna i kulturländerna var han ifrigt upptagen af bearbetning af resans resultat, hvilket ledde till flera mindre artiklar behandlande hans älsklingsgrupp Capsidae, införda i engelska och franska tidskrifter. Bland dessa ådrog sig hans *Species europaeae generis Phy-*

tocoris, som åtföljdes af vackra afbildningar, största uppmärksamhet.

Uppmanad af sina entomologiska vänner började han år 1878 sitt stora kardinalarbete *Hemiptera Gymnocerata Europæ*, som skulle blifva en fullständig monografi öfver i Europa och angränsande delar af Asien och Afrika förekommande på land lefvande Hemiptera Heteroptera. Då han ville börja från de lägsta formerna och ansåg Capsiderna som sådana, fick han genast taga ihop med sin älsklingsgrupp och mera kom detta verk ej att behandla, ja icke ens denna familj fullständigt. En lycklig omständighet gjorde, att detta hans arbete i visst afseende skulle blifva ett praktverk. Den förutnämnda böhmiska hemipterologen FIEBER hade under det han var sysselsatt med den vetenskapliga bearbetningen af Capsiderna tillika förfärdigat talrika synnerligen vackra och naturtrogna färglagda afbildningar af hithörande insekter. Då det hvarken i Österrike, Tyskland eller Frankrike kunde fås någon förläggare af ett tillämnadt planschverk öfver denna insektgrupp, blefvo originalmålningarna liggande, ända tills de efter FIEBER's död inköptes af den franska forskaren PUTON, hvilken med stor välvilja ställde hela samlingen till REUTER's disposition. Finska Vetenskaps-Societeten, i hvars Acta arbetet skulle ingå, visade sedan den utmärkta generositeten att bekosta till hvarje del några tafkor med dessa FIEBER's planscher, hvilka på utmärkt sätt blefvo reproducerade af litografen DEBRAY i Paris. Härigenom erhöi REUTER's arbete en prydnad, som i icke ringa grad bidrog till dess hastiga spridning icke blott bland fackmännen utan äfven till alla viktigare vetenskapliga bibliotek.

Arbetet påbörjades rastlöst. Vol. I, som innehåller divis. Plagiognatharia med det synnerligen svåra och artrika släktet Psallus, förefaller mera som ett hastverk och kunde svårigen tillfredsställa de fordringar och önskningar, man kunde ställa för ett arbete af detta slag; men då man följer arbetets gång från del till del finner man, hurusom författarens undersökningar blifva allt grundligare och beskrifningarna mera på sak gående och värdefullare. I vol. III, som på sätt och vis utgör en vändpunkt i arbetet, ingår en Synopsis öfver i de tre första volymerna behandlade grupperna, hvilken i hög grad

förökar arbetets värde och användbarhet, likasom ock de af förf. själf ritade detaljteckningarna, som lämnas på en tafla för hvarje volym. I tredje volymen gifver förf. en ny systematisk uppställning af *Capsidae*, som han numera erkänner såsom utgörande en egen familj och indelar i 16 divisioner. Emellertid fick man länge vänta på arbetets fortsättning. Tom IV utkom år 1891 och tom V 1896.

Under de förgångna åren hade REUTER's undersökningsmaterial anseeligt förökats. Genom sina vänner i väster PUTON, LETHIERRY, SIGNORET m. fl. hade han erhållit en mängd Capsider från sydliga delar af Europa, Algeriet, Tunis o. s. v. Och af OSHANIN och JAKOVLEV hade synnerligen intressanta former sändts honom från stepperna i södra Ryssland och Centralasien. Med hvilken förtjusning O. R. öppnade de honom tillsända remisserna och genomögnade dem, kan endast den föreställa sig, som kände hans lifliga natur och hans brinnande intresse för sin specialitet. För att få se så mycket Hemiptera som möjligt erbjöd han sig i entomologiska tidskrifter under loppet af flera år till determinator för palearktiska Hemiptera Gymnocerata, och de remisser som i anledning häraf sändes honom blefvo till slut alldeles öfverväldigande, isynnerhet sedan han började studera äfven »exotiska» Hemiptera. Hvad särskildt Capsiderna angår, så gifvo de talrika nya formerna, han lärt känna, honom anledning att tvänne gånger helt och hållet omarbeta sitt system, näml. 1905 och 1910. Detsamma omfattade numera former från hela jordens rund. Den massa nya arter från Medelhafstrakterna, han lärt känna, beskref han tid efter annan i särskilda små artiklar, 5 till antalet, under titel af *Capsidae novae mediterraneae* I—V. Men snart började han i större och mindre afhandlingar bearbeta Capsider från China, Aethiopien, Madagaskar, Venezuela, Brasilien, samt till slut äfven från Nearktiska regionen, därifrån ofantliga samlingar sändes honom från flera utmärkta samlare, af hvilka några äfven själf grundligt studerat denna insektgrupp. Då äfven de största publika samlingarna i Europa, museerna i Berlin, Budapest, Paris, m. fl. sändt honom sina förråder af Capsider, började R. inse, att det blefve för honom omöjligt att själf bearbeta detta väldiga material, isynnerhet sedan hans synförmåga

genom en tilltagande ögonsjukdom försvagats. Han lyckades då få en yngre medarbetare d:r BERTIL POPPIUS, hvilken märkvärdigt hastigt förmådde sätta sig in i ämnet och fortsatte det af REUTER påbörjade verket samt sedan äfven efter dennes död utgaf flera mycket omfattande arbeten öfver exotiska Capsider. — Jag har här något utförligare berättat om REUTER's studier och arbeten beträffande denna ena Hemipterfamilj, emedan den under mer än 3 decennier mest upptog hans intresse och han i fullt mått behärskade detta ämne, men man må ej tro, att hans vetenskapliga verksamhet på hemipterologiens fält var inskränkt till detta. Nej, tvärtom har han genom talrika arbeten öfver äfven andra grupper inristat sitt namn i Hemipterologiens historia.

Sin stora plan, att få till stånd en monografi öfver alla palearktiska Hemiptera Gymnocerata, bibehöll han länge. På sina första resor uppgjorde han utförliga beskrifningar på sällsynta och intressanta palearktiska arter af flera familjer, som han såg på museer och i privata samlingar, i akt och mening att framdeles kunna begagna dem för sitt tilltänkta stora verk, och först ett par decennier senare såg han sig föranledd att publicera dem som enskilda artbeskrifningar.

Det stora antal nya märkvärdiga former, han fick se isynnerhet från skilda delar af det vidsträckta ryska riket, retade särskildt hans intresse för de förut ganska litet kända Reduviderna, och redan tidigt började han grundligt studera dem och försöka få ihop material till monografier eller andra mera omfattande arbeten öfver dem.

Redan år 1882 gjorde han början på detta fält genom sin *Monographia generis Oncocephalus*, hvori han beskriver ett öfverraskande stort antal nya arter (40 sp.) och genom talrika detaljteckningar och goda utförliga beskrifningar utreder de svåra hithörande formerna af detta och närstående släkten, hvilka hafva representanter i alla världsdelar. Ett decennium senare utarbetades monografierna öfver släktena *Holotrichius* och *Reduvius*, i hvilka nyupptäckta, märkvärdiga former bekantgöras.

Till sist utgafs tillsammans med B. POPPIUS *Monographia Nabidarum Orbis terrestris*, hvaraf dock endast I:sta delen utkommit (år 1909).

Men REUTER hade också stort intresse för de minsta formerna bland Gymnocerata och började redan tidigt grundligt studera de med Capsiderna nära besläktade *Anthocoridae* och *Ceratocombiderna*, hvilka han, såsom förut visats, först sammanförde med Capsiderna till en och samma familj. Hans monografier öfver dem, särskildt *Monographia Anthocoridae orbis terrestris*, som utkom redan 1884, är kanske det värdefullaste af alla REUTER's arbeten, om man ock måste förutse att genom framtida forskningar ett mycket stort antal former skulle upptäckas, som icke finnas beskrifna i denna monografi. Naturligtvis hade dessa små och oansenliga insekter blifvit förbisedda och föraktade af samlare isynnerhet i tropiska länder.

Genom de nu omnämnda hemipterologiska arbetena visade sig O. REUTER vara en deskriptiv naturforskare af främsta rang. Hans skarpa blick, hans starkt utvecklade iakttagelseförmåga, gjorde att han genast igenkände insekter och kunde utleta hvad, som var nytt, från de talrika remisserna, som ställdes till hans disposition. Han hade en naturlig blick för insekternas allmänna habitus samt förmåga att hastigt uppdaga väsentliga karaktärer samt en systematikers instinktiva sinne för frändskapsförhållandena i naturen. Hans minne för hvad han sett i naturen samt i litteraturen var utomordentligt, och detta kom honom synnerligen väl till pass, då han ofta var tvungen att genast återsända insekter, som han haft till låns, sedan han beskrifvit eller bestämt dem. Hans framställningssätt i beskrifningarna var i allmänhet klart, enkelt och nyktert samt fritt från phylogenetiska spekulationer, han visade sig som en verklig naturforskare. Både af naturliga anlag, håg och lust var han hänvisad till iakttagelser och undersökningar i naturen. Han hörde ingalunda till dessa vrångbilder af naturforskare, som ägna sig åt naturfilosofiska betraktelser öfver naturen men helt och hållet upphöra att själf forska där eller gå dit med sina »Fragestellungen» endast för att söka stöd för förutfattade idéer. Utredningen af en insektgrupp, eller ett lands fauna eller att upptäcka och beskrifva nya former själf var för honom ett ändamål värdt lifvets sträfvan. För honom var det en den största försakelse, att han måste upphöra med sina undersökningar.

Då han först angreps af sin ögonsjukdom, skref han till mig de vemodsfulla orden: »Det svåraste syndastraff, jag kan tänka mig, är att blifva beröfvad min synförmåga, och därför tror jag, att detta blir min lott!»

Förrän jag lämnar REUTER's hemipterologiska arbeten, vill jag ännu beröra ett storslaget verk på om man så får säga den arkeologiska entomologins fält *Revisio synonymica Hemipterorum palaearcticorum, quae descripserunt auctores vetustiores*. Han företog sig här att i ordning börjande från LINNÉ 1758 och slutande 1888 genomgå alla skrifter, som innehålla beskrifningar på Hemiptera och söka tolka dem i afsikt att återinföra de äldsta namnen på genera och species för palearktiska Hemiptera. Detta arbete, som var ytterst tidsödande, mödosamt och förenadt med stora svårigheter, företogs i den goda afsikten att få till stånd en stabil nomenklatur för ifrågavarande insektgrupp. Det åstadkom en nästan revolutionsartad omkastning i den gängse nomenklaturen och blef ingalunda mottaget med allmänt bifall. Praescriptionsprincipen hade många anhängare, och åsikterna om REUTER rätt tolkat alla de gamla entomologernas ofta i hög grad ofullständiga beskrifningar voro mycket delade. Kanske mer än på något annat område på entomologins fält hafva strider om nomenklaturen här förts. Åter och åter fick REUTER gripa till pennan för att försvara sig, men vanligtvis utan resultat. Man måste ock medgifva, att REUTER själf i en den viktigaste fråga bröt mot af honom själf framställda regler, då han ville föra vanliga vägglusen *Acanthia lectularia* till *Cimex* och hvarom likasom om *Acanthia* versus *Salda* ändlösa polemiker förts. Då jag en gång under hans senaste lefnadsår förklarade för honom, att jag framdeles tänker kalla vägglusen för *Acanthia* och *Salda* för *Salda*, och hurusom det var orätt att vilja utrota detta sista namn, som alla förstå och så länge blifvit begagnadt samt likaså orätt att följa LATHREILLE's »taktfulla» användande af namnet *Cimex*, tvärt emot FABRICII mening, då det ju var den sistnämnda, som först dela de LINNÉ's släkte *Cimex*, sade han med en suck, ja kanske det dock var dumt, att jag skulle börja bråka med den där nomenklaturen! Sedan funderade han ut en plan att ännu kunna använda namnet *Salda*. Han beslöt, att dela detta

släkte, hvilket han ännu envisades kalla *Acanthia*, i flera genera. Då han redan var blind, bad han mig vara honom behjälplig uti att finna genuskaraktärer för dessa och ehuru jag ständigt opponerade mot att göra till självständiga släkten dessa små grupper, som enligt min tanke borde anses på sin höjd såsom subgenera, lät han skrifva en uppsats, däri bland flera andra nybildade genera äfven ingick släktet *Salda* FABR. med *littoralis* såsom typ.

Sin ovanliga polemiska talang visade REUTER ofta såväl, då han skulle försvara sitt Capsidsystem mot angrepp bl. a. af den brittiska entomologen DISTANT, som då det gällde att sabla ned omogna afhandlingar på hans område eller sådana, som vittnade om kritiklöshet i artuppfattningen eller obekantskap med den nyare litteraturen; och det var sannerligen ej godt att råka ut för hans hvassa penna.

I den i Neapel utgifna tidskriften *Zoologische Jahresbericht* redigerade han på uppdrag af utgifvaren referaten öfver Hemiptera för åren 1879—1881.

Under hela sitt lif visade REUTER stort intresse särskildt för Finlands egen fauna. Han upptog ofta till studium sådana små insektgrupper, som här ej förut blifvit studerade, särskildt då öfver dem nyss utkommit något faunistiskt arbete öfver Sverige. Under yngre år sökte han själf samla material härtill, jämte det han förmådde andra att hjälpa till; då han slutligen blef oförmögen att själf göra exkursioner, lyckades han ofta lifva yngre personer att insamla af de önskade grupperna. Sålunda fick han till stånd *Neuroptera fennica*, *Corrodentia fennica*, *Thysanoptera fennica* m. fl. små faunistiska afhandlingar, hvilka genom meddelade bestämnings-tabeller eller korta beskrifningar voro särskildt ägnade att lifva ungdomen att studera hithörande insekter. För Societas pro Fauna et Flora fennica var han synnerligen intresserad ända sedan han såsom skolelev inträdt som medlem och sällan försummade han något möte. Här lämnade han ofta meddelanden om egna och andras iakttagelser och upptäckter samt tog initiativ till diverse undersökningar. Han åtog sig ock att under några år i Entomologisk tidskrift referera alla meddelanden af entomologiskt innehåll och hörde länge till sällskapets bestyrrelse.

Sin plats såsom Universitetslärare, först som docent sedan år 1882 som e. o. professor i zoologi, häfdade han ej genom någon regelbunden lärareverksamhet. Föreläsningarna, däri hans lediga och lifliga framställningssätt med verklig formfulländning gjorde sig gällande, afbrötos ofta af sjuklighet samt för vetenskapliga arbeten erhållen tjänstledighet. Men han hade ständigt i minne universitetets statuters första paragraf, där universitetets ändamål uppgifves vara att »befordra vetenskaper» och han gjorde det till sin hufvuduppgift offra sin tid och sina krafter för detta ändamål. Då han var högt uppburen af fakultet och konsistorium och sällan möttes af afslag vid sina ansökningar, kände han kanske mer än någon annan universitetslärare sin ställning såsom en fri akademikers.

Genom sina talrika populära naturvetenskapliga skrifter, ofta iklädda ett synnerligen glänsande, lifvande och medryckande språk, har ODO REUTER i hög grad särskildt hos ungdomen väckt intresse för den lefvande naturen. De flesta af dessa röra sig på insektbiologins fält och han har bl. a. förtjänsten att hafva gjort den framstående franska insektbiologen FABRES högst intressanta iakttagelser kända för den svensktalande allmänheten likasom ock de öfverraskande upptäckterna af gallsteklarnas och bladlössens generationsväxlingar.

Äfven på den praktiska entomologins område har O. R. en kort tid varit verksam. Då Finland ännu ej hade någon representant för denna viktiga vetenskapsgren, blef han af styrelsen sänd till Österbotten 3 år å rad 1891—1893 för att studera ängsmaskens härjningar samt söka att utfinna medel för dessas bekämpande. Resultatet af sina forskningar nedlade han i 3 skilda reseberättelser samt i några småskrifter, som samtidigt utgäfvos.

Men ODO REUTER blef äfven på grund af sina vidsträckta kunskaper och sin stilistiska förmåga anlitad för flera andra litterära verk. Så författade han texten till G. SUNDMAN's planschverk *Finlands fiskar*, han redigerade tillsammans med A. LUTHER det utförliga bibliografiska arbetet *Zoographia fennica* och utgaf flera för turister och främlingar afsedda skrifter, bland andra det viktiga arbetet: *Finland i ord och*

bild, dess natur, folk och kultur; med talrika illustrationer, och hvilket äfven utkom i en finsk upplaga.

Dessutom utgaf O. R. flera samlingar dikter samt skref då och då noveller och berättelser såsom följetonger till dagliga tidningar samt artiklar af flera slag, recensioner och bokanmälningar i uti landet utkommande svenska tidningar och tidskrifter.

År 1906 började ODO REUTER att känna första symptomen af en ögonsjukdom, som småningom försvagade hans synförmåga, och under de närmast följande åren förminskades synfältet alltmer. Han sökte enligt läkares råd bot i hvila, men förgäfvdes. Med stora steg såg han nalkas den tid, då han nödgades upphöra med sitt kärvordna vetenskapliga arbete: egna undersökningar på hemipterologins fält.

Sommaren 1809 företog han ännu en rekreationsresa till Norge, men återvände blott sämre. Nu fick han af sin läkare det besked, att synen icke mer stod att rädda. Med rastlös ifver försökte han nu att fullborda påbörjade deskriptiva arbeten och befordra dem till tryck samt att likaledes publicera de talrika utförliga beskrifningar öfver enskilda Hemiptera, som han hade i manuskript och hvilka till stor del voro utarbetade redan under hans europeiska resor 1876 och 1880. Där några viktiga undersökningar voro behöfliga, fick han hjälp af en sin unge vän d:r BERTIL POPPIUS, hvilken han lyckats intressera för sin specialitet.

Förrän året gått till ända, var ODO REUTER fullkomligt blind, men intresset för vetenskapen brann ännu oförminskadt i hans själ. Minnena af hvad han sett och hvad han planerat utföra lekte i hans håg. Han fattade det djärfva och energiska beslutet att ännu fortsätta sitt arbete på den systematiska hemipterologins område. Måhända drefs han därtill också af minnet af sin polemiska fejd med DISTANT, hvilken var i behof af ett nytt positivt argument. Han ville uppgöra ett nytt system för Hemiptera Heteroptera och, ånyo darvinist af själ och hjärta, fick han den idén att söka fota detta på utvecklingslärans grund.

Man har sagt om darvinisterna, att de, där vetandet tager slut, sätta sin egen fantasi i stället och att spekulationen kan ersätta fakta. Om REUTER gäller denna sats i något förändrad form. Då förmågan att göra undersökningar i naturen tog slut, fick han nöja sig med spekulationer. Hans »fenomenala» minne och förut utförda undersökningar, som dels redan voro publicerade dels tecknade till minnes, voro de byggnadsstenar, med hvilka han ville uppbygga sina system och planen sökte han från utvecklingsläran. Resultatet af denna »tankeverksamhet» nedlade han i ett utförligt arbete, som han lät sin sekreterare uppteckna, och hvilket infördes i Finska Vetenskaps Societetens Acta under titel: *Neue Beiträge zur Phylogenie und Systematik der Miriden nebst einleitenden Bemerkungen über die Phylogenie der Heteropteren-Familien.*

Hvar och en som följt något med entomologins historia för senaste tider, torde hafva lagt märke till, hvilken villervalla på systematikens område, hvilka ständiga omkastningar dessa s. k. phylogenetiska spekulationer förorsakat. Grundorsaken härtill synes mig vara, att man ej fasthållit det väsentliga ändamålet med ett naturligt system ej heller dess rätta metod. Härom säger en af de främsta systemaci¹ på zoologins område, som norden frambragt: »Ändamålet med en systematisk uppställning kan ej vara annat än det att därigenom underlätta den allmänna kännedomen om naturalsterna och att förskaffa oss själfva och andra en lättad öfversikt öfver den stora mångfalden i naturen. — Öfverensstämmelse i bildning blir det enda rättesnöret för våra systemer, och detta blir alldeles lika, om vi anse arterna för konstanta eller föränderliga». Om man vill grunda en uppställning på den förmodade härstamningen, får man blott en samling af obevisade hypoteser beroende af ens subjektiva tycke och föreställningar, och man kommer till »ingenting mindre än ett naturligt system». Bland de vanligaste felen hos sådana phylogenetiska system är, att lusten att sammanslå leder till grundande af stora komplexer, onaturligt sammansatta af flera naturliga grupper, som ej hafva något gemensamt annat än den förmodade här-

¹ C. J. SUNDEVALI, Försök till Fogelklassens naturenlige uppställning.

stamningen, och hvilka komplexer äro ytterst svåra, stundom nästan omöjliga att definiera eller genom karaktärer göra igenkännliga. Eller ock får man nöjas med ett enda litet kännetecken och kommer sålunda till samma ställning som ett artificiellt system. Mången låter ensidigt leda sig (ack huru ofta alldeles på villovägar!) af sina egna (morpholog.) specialundersökningar af ett organ eller organsystem, och tror att dessa undersökningar skola kunna visa den verkliga affiniteten. Men en annan kommer på en annan väg till ett väsentligen olika resultat. Detta har naturligtvis till följd, att den opartiske förlorar allt förtroende för ett dylikt slag af systematiserande. Detta gäller likaväl, om man valt till ledande undersökningsobjekt yttre kroppsdelar, som om man därtill valt inre organ, det må då vara på fullbildade exemplar, larver eller ägg.

På hemipterologins fält uppställdes nästan samtidigt 3 sådana phylogenetiska system, först af engelsmannen KIRKALDY, af österrikaren HANDLIRSCH och af REUTER och man ser, att de kommo till häpnadsväckande olika resultat. Hvar och en hade låtit leda sig af sin egen skilda idé. Den genialiske forskaren SCHIÖDTE's högst intressanta afhandling *Nogle nye hovedsetninger af Rhynchoternes morfologi og systematik* (1869), hvilken märkvärdigt nog så länge blifvit obeaktad af hemipterologerna, spelar en principiell roll i KIRKALDY's system. HANDLIRSCH har låtit paleontologiska fakta i väsentlig mån inverka och för REUTER föresväfvar såsom en bestämmande faktor resultatet af LEUCKART's mikroskopiska undersökningar af byggnaden af äggen.

Att REUTER, då han uppgjorde sitt nya system och på uppmaning och med tillhjälp af en ifrig darvinist bildlikt framställde det, ej ansåg sig uppbygga något af bestående vetenskapligt värde, som kunde likställas med hans egentliga hemipterologiska (monografiska) arbeten, synes mig vara klart. Mig förefaller det, som om han gjort detta endast såsom ett nöjsamt tidsfördrif. Då han fullkomligt blind lät sina fingrar från en pappskifva, där bilden af hans system var framställd i upphöjd blindskrift, läsa sina egna tankar, tror jag med den kännedom jag hade om hans natur, ingalunda att den glada uppsyn och det småleende han därvid visade uttryckte glädje

öfver ett fulländadt verk, utan snarare tanken: »Är du nu nöjd?» Han kände nog ovaraktigheten af dessa phylogenetiska stamträd; huru ett sådant ena dagen står där grönt och skönt och beundras af en skara, som hvilat i dess skugga, men andra dagen faller sina löf förtorkar och är färdigt att brännas.

Dock! Jag vill icke vara för sträng. Man måste erkänna, att REUTER's phylogenetiska system har företrädde framför de flesta af samma slag, men detta beror därpå, att det är »mindre phylogenetiskt», utom till namnet. Han vägledades vid dess uppbyggande af en mångsidig och grundlig kännedom af hela hemipterkroppens yttre byggnad samt likaså af kännedom af talrika former af de flesta skilda familjer. Dessutom *försökte* han åtminstone att för de af honom uppställda hufvudgrupperna finna karaktärer, ehuru han olyckligtvis hindrades häruti af sin blindhet. I förbigående kunde nämnas, att då REUTER i sitt ungdomsarbete betraktade Capsiderna såsom stående lägst bland alla Hemiptera Gymnocerata, såsom »ursprungliga former», och att alla andra familjer differentierat sig från dess urtyp, hvilken åsikt KIRKALDY ännu hade, så förklarar han nu denna åsikt för falsk och ställer samma familj i spetsen af en hufvudgren såsom högst specialiserad.

En ej oväntad följd af att REUTER's system var upptäckt af en blind man var, att han snart af fackmän muntligen och skriftligen gjordes uppmärksam på fel och brister i detta, hvilket hade till följd, att han redan 2 år senare i en ny afhandling *Bemerkungen über mein neues Hemipteren-system* fann sig föranlåten att göra vissa icke oväsentliga ändringar i sin uppställning och säkert är att specialister, som nogare studera äfven detta nyaste, skola finna skäl till anmärkningar, ty äfven vid ett flyktigt betraktande förefalla några arrangemang ganska öfverraskande.

Hvad speciellt uppställningen af familjen *Miridae* (vanligen kallad Capsidae) angår, synes mig detta system ej stå framom hans tidigare, snarare tvärtom. Här ser man ock öfverraskande sammanslagningar af naturliga grupper. Detta gäller isynnerhet sista underfamiljen *Mirina*, där man ingalunda skulle vänta att finna tillsammans så heterogena former som *Stenodema* (Miris auct.), *Capsus* och *Phytocoris*.

Emellertid har REUTER's sista system, såsom naturligt var, blifvit antaget af OSHANIN i hans viktiga allmänt spridda Kataloger öfver Palearktiska Hemiptera, och det skall länge blifva följdt af dem, som sysselsätta sig med dessa intressanta insekter, ty man kan ej hoppas, att på länge någon systematiker på detta område skall uppstå, som i kunskap och snille kunde jämföras med ODO REUTER.

Under en lång följd af år hade REUTER med stort intresse studerat de myrlika hemiptererna, deras kroppsbyggnad och lefnadssätt samt försökt samla af dem exemplar till undersökning. Både på privat väg samt genom uppmaningar i vetenskapliga tidskrifter hade han begärt hjälp häruti både af hemipterologer och myrmecologer och äfven haft stor framgång. Han hade under tidernas lopp från de mest skilda länder fått sig tillsända exemplar af sådana hemiptera samt talrika meddelanden om deras lefnadsförhållanden. Denna samling innehållande omkring 180 skilda arter började han bearbeta sista sommaren af sitt lif, i afsikt att framställa deras naturalhistoria i ord och bild, men han fick tyvärr ej slutföra sitt arbete. Redan tidigt hade R. börjat studera hemiptera, som lefva på barrträd, och därvid funnit, att flera arter, som lefva på löfträd, buskar och örter och där utveckla sig, på hösten såsom fullbildade flytta öfver, »migrera», till skilda arter af barrträd. För att få ljus i saken, dess orsaker och följder, beslöt han att från hela den honom tillgängliga litteraturen samla alla uppgifter om Hemiptera, som blifvit funna på barrträd, samt publicera dem. År 1908 utgaf han däröfver ett vidlyftigt arbete med den något gätlika och vilseledande titeln *Charakteristik und Entwicklungsgeschichte der Hemipterenfauna der palaearktischen Coniferen*.

Detta arbete, som är fullt af mer eller mindre vidunderliga hypoteser, har naturligtvis af utvecklingslärans anhängare emottagits såsom en godbit. Han uttalar den förmodan, att de på barrträd lefvande Hemipterarterna, skulle hafva uppstått sålunda, att på andra växter lefvande närstående arter till den kalla årstiden flyttat öfver till barrträd samt stannat där och utbildat särskilda näringsraser, som till slut öfvergått till egna species, som numera äro helt och hållet anvisade att lefva på dessa barrträd. För en sådan hypotes

anföras dock inga ens skenbara bevis. Inga mellanformer har förf. kunnat uppvisa, ej heller anföra några observationer, att dessa »emigranter» fortplantat sig på barrträden eller att där anträffats larver af dem. En sakkännare, som vet t. ex. huru väsentlig skillnad i kroppsbyggnaden finnes emellan den på barrträd lefvande *Erythroneura rosea* FLOR och den till färg något liknande *E. flammigera* GOEZE (-*blandula* ROSSI), som lefver på olika slag af löfträd, men på senhösten, då löfven börja affalla och vistelsen där blir otreflig, söker skydd på ett närliggande barrträd för att antingen öfvervintra där eller krypa ned bland torra löf och där lägga sig i vinterdvala, han inser lätt, att författaren huggit i sten. För att göra sådana hypoteser för en nykter naturforskare »antagliga» erfordras naturligtvis noggrannare observationer, uppfostringsförsök m. m., hvilka ännu totalt saknas.¹

Det viktigaste arbete, som Reuter författade under det han låg blind och sjuk och hvilket vittnade om en oerhörd energi och själskraft är hans stora populära verk *Insekternas lefnadsvanor och instinkter I*. Detta arbete, som äfven utkommit i en tysk upplaga, och jämväl öfversattes till finskan, skall säkert göra hans namn känt och kärt för generationer af naturvänner i flera länder.

Från tusentals större och mindre afhandlingar rörande ifrågavarande ämne, samlade ur världslitteraturen, de finnas förtecknade i slutet af boken, och hvaraf han lärt känna flera först på sjukbädden genom att låta dem föreläsas sig, förstod han med stor urskillning välja det viktigaste och intressantaste samt öfversiktligt ordnad på sitt lediga och liffulla språk framställa det för sina läsare.

¹ (På senhöst och vinter söka sig fullbildade insekter till platser, där de hafva det bra. En mycket kall och regnig vinterdag fann jag t. ex. tillsammans med min son på en högplatå på Corfu medelst insektsåll från den frodiga mossan, som betäckte stammarna af enstaka stående väldiga vilda päronträd (*Pyrus amygdaliformis*), omkr. 20 skilda arter af *Bruchus* i 1,000 tusentals individer. Icke var jag hågad tro att dessa insekter, som nu för det mesta lefva på Papilionaceer, voro på färd att öfvergå till några på *Pyrus* lefvande skalbaggar.)

Materialet har ordnats i 26 kapitel. Framställningen börjar med de enklaste företeelserna i insekternas lif, så följer om näringsinstinkten o. s. v. allt steg för steg till högre, till bobyggnadsinstinkten hos de solitära steklarna, så till deras insamlande af födoämnen åt larverna samt slutar med gryningen af sammanslutningen till samhällen. Genom talrika afbildningar hämtade från särskilda arbeten förtydligas berättelserna, och ett med omsorg utarbetadt sakregister, författadt af hans sekreterare och nitiska medhjälpare fröken GRETA AHNGER, gör arbetet användbart äfven till en uppslagsbok.

Ledsamt nog förunnades det ej författaren att utarbeta äfven den 2:dra delen af arbetet, som skulle behandla de i samhällen lefvande insekterna, och hvartill redan mycket förarbete var gjordt.

Då ODO REUTER's ögonsjukdom började taga en allvarsam vändning, visades hos honom en djupt gående sinnesförändring, som mycket glädde hans sanna vänner. Han blef stilla, allvarlig, saktmodigt och lugnt bärande sina stora pröfningar och svåra lidanden.

Sin sinnesstämning visade han uppenbart, då en deputation af Societas pro Fauna et Flora fennica på hans 60 års födelsedag hembar honom sällskapets hyllning genom att tillägna honom ett band af dess Acta. Ett djupt intryck på de närvarande gjorde det svar han gaf på det tal sällskapets ordförande professor PALMÉN å sällskapets vägnar höll till honom. Han förklarade först, att det erkännande han fått såsom vetenskapsman endast berodde därpå, att han inskränkt sig till ett helt litet gebit af vetenskapen, hvarför alla som studera denna specialitet behöfde hans arbeten och därigenom lärt känna hans namn. Men, fortsatte han, vi måste äfven tänka på den moraliska sidan af min verksamhet. Jag har alltid gjort det jag funnit vara nöjsamt, ej det, som varit min plikt, och nu får jag bära följderna däraf. Jag vet att jag står under en orubblig moralisk lag och därför faller det mig icke in att knota.

Under nattens mörka timmar, då han var fri från sina svåra neuralgiska plågor, klädde sig hans tankar ofta i poetisk form och då han om morgonen vaknade dikterade han till uppteckning de verser, som han uttänkt och hvilka sedan utgåfvos under titel *Nattens sånger*. De tolka hans sinnesstämning under prøfvotiden, hans ånger, tröst och fröjder samt äfven i gripande ord hans inre själs strider mellan tvifvel, hopp och tro. Bland dessa finnas ock fosterländska, hvilka såsom de från hans ungdomstid vittna om en hoppfull optimistisk syn på framtiden, om man undantager en, den eljest så poetiskt sköna dikten *I Norge*.

I sången *Solglimtar* skildrar han kanske bäst sin sinnesstämning. Den slutar på följande sätt:

Lifvets brännande strålar
mer till min bädd ej nå,
men genom skuggorna skymta
glimtar af sol ändå.
Då blir det varmt i mitt hjärta,
då blir det sång i min själ.
Sorgerna då jag bjuder
lycklig och glad farväl.
Glömmer plågornas smärta,
Minns blott att tusental
likar försmäktande lida
mångfaldt bittrare kval.
När till mitt tysta läger
smyger sig då och då
in en värmande solglimt,
aldrig jag klaga må.
Säll är blott den, som lifvets
tuktande hand har lärt
tacksamt njuta de minsta
mått, som lyckan beskärt.

Till sommaren 1813 flyttade ODO REUTER såsom förut till sin hemort Pargas och började, ehuru kroppsligen nedbruten och medveten att hans dagar voro räknade, med ifver arbeta på sitt tillämnade verk om Myrmeco-mimetiska Hemiptera. Härunder ådrog han sig en häftig influensa, som åtföljdes af lunginflammation, och den 2 september utandades han sin sista suck ända till det sista ömt vårdad af sina anhöriga, bland dem hans ålderstigna fromma moder.

Genom sin kärlek till vetenskapen, genom sin outtröttliga flit och orubbliga verksamhetslust, hvilken under slutet af hans lif allt mer och mer stegrades, har ODO MORANNAL REUTER lämnat oss ett godt föredöme och för oss alla dyrbart minne.

Uti ett för finska Vetenskaps Societeten hållet minnestal har professor J. A. PALMÉN skildrat hans verksamhet såsom zoologisk forskare. Detsamma är tryckt i Societetens Acta Tom. 46. Där ingår äfven en med stor omsorg utarbetad förteckning öfver hans zoologiska publikationer uppgående till ett antal af 513, däri inberäknade några som fullbordades med hjälp af B. POPPIUS, äfvensom öfver hans öfriga litterära arbeten.

Under den tid ODO REUTER verkade såsom entomologisk forskare, stod han i lifligaste brefväxling och bytesförbindelse med nästan alla samtida hemipterologer, hvilkas antal han med glädje såg förökas år för år. Bland dessa förtjäna särskildt nämnas direktorn för zoologiska nationalmuseum i Budapest G. HORVATH, hvilken genom talrika värdefulla till en del monografiska arbeten intager främsta rummet bland nu lefvande hemipterologer, samt hans egen landsman dr. E. BERGROTH. Härigenom förökade han betydligt sina kunskaper och sin privatsamling. Denna, som var synnerligen rik på palearktiska Heteroptera och innehöll bl. a. typexemplar till mer än 400 arter, blef inköpt af professor J. A. PALMÉN och sedan af honom donerad till Universitetets zoologiska museum. REUTER's vetenskapliga bibliotek, som är rikt på nyare hemipterologisk litteratur, har genom köp vunnits till Zoologiska musei handbibliotek, där äfven hans vetenskapliga korrespondens förvaras.»